בפירי · שאינם מצוים באותה שעה כגון לרש"ם בימות הגשמים ובימות החמה בשפל"ה: **פרש** · שהיה פיקח כשכנסה וקדושין קדושין גמורין ותקן ביבמות (דף קיב:) נתחרש הוא לו נשתטה לא יוצא עולמית לפי שאין כח בגירושי חרשות להפקיע קדושין וקאמר כי דאם יכול לדבר מתוך הכתב תורה אור

אלא בפירי: *אמר רב בהנא אמר רב "חרש" שיכול לדבר מתוך הכתב כותבין ונותנין גט לאשתו אמר רב יוסף מאי קא משמע לן תנינא נשתתק ואמרו לו נכתוב גט לאשתך והרכין בראשו בודקין אותו שלשה פעמים אם אמר על לאו לאו ועל הן הן הרי אלו יכתבו ויתנו אמר ליה רבי זירא אלם קאמרת שאני אלם *דתניא דמדבר ואינו שומע' זהו חרש, שומע ואינו מדבר' זהו אלם זה וזה הרי הן בפקחין לכל דבריהם דמאי דמדבר ואינו שומע' זהו חרש שומע ואינו מדבר' וזהו אלם? דכתיב "ואני כחרש לא אשמע וכאלם לא יפתח פיו' ואי בעית אימא דראמרי אינשי 'אישתקיל מילוליה' אמר רב' זירא אי קשיא לי הא קשיא לי: דתניא אם לא יגיד פרט לאלם שאינו יכול להגיד אמאי הא יכול להגיד מתוך הכתב? אמר ליה אביי עדות קאמרת שאני עדות *דרחמנא אמר "מפיהם" ולא מפי כתבם, *מתיבא *כשם שבודקין אותו לגיטין כך בודקין אותו למשאות ולמתנות ולעדיות ולירושות קתני מיהת עדיות? אמר רב יוסף בר מניומי אמר רב ששת בעדות אשה דאקילו בה רבנן לתני "ירושות"? אמר רבי אבהו "ירושת בנו דבכור כתיב מיהת" למשאות ולמתנות" מאי לאו לעלמא? לא, לדידיה אמתיבי חרש לא הלכו בו אחר רמיזותיו ואחר קפיצותיו ואחר כתב ידו אלא במטלטלין אבל לא לגיטין תנאי היא דתניא אמר רבן שמעון בן גמליאל במה דברים אמורים בחרש מעיקרו אבל פיקח ונתחרש הוא בתב והנחות מיון חרש מעיקרו לא כשם שבונסה ברמיזה כך מציאה ברמיזה אי באשתו הנ, הכא במאי עסקינן ביבמתו, יבמתו ממאן אילימא דנפלה ליה מאחיו חרש כשם שכניסתה ברמיזה כך יציאתה ברמיזה אלא דנפלה ליה מאחיו פיקח ואיבעית אימא לעולם דנפלה ליה מאחיו חרש וגירה אחיו חרש אטו אחיו פיקח אי הכי אשתו נמי יבמתו ביבמתו מיחלפא, אשתו ביבמתו לא מיחלפא, ומי גזרינן חרש אטו פיקח והתנן

אלא בפירי · אין לפרש שאולין לו אם רואה פירי של ימות הגשמים בימות החמה לו לאיסכא ולומר הן כי זה אפשר למצוא בכבושים בדבש לו בענין אחר אלא שאולין לו אם רואה שילקטו לו מן האילן: **אמר** רב יוסף מאי קמ"ל הניחא נשתתק כו' · תימה לר"י אדרבה דמיקשי ליה מתני' כיון דאיכא מחלק בין אלם לחרש דלמה לי יכול לדבר מתוך הכתב בהרכנה סגי ואומר ר"י דהא ודאי דבחרש לא סגי בהרכנה אע"פ שכותבין לו בכתב גט לאשתך ומרכין בראשו ובודקין אותו ג"פ לאו והן אלא דמדמי רב יוסף הרכנה דאלם לכתיבה דחרש כמו אלם ע"י הרכנה יכיר שמבין ומתרלה ועל ידי זה כותבים גט הוא הדין חרש שנאלמו בכתב והשיב בכתב יש הוכחה שהוא מבין בכתב אע"פ שאם שאלוהו בכתב והרכין בראשו אינו מועיל כלום: **אמר** רבי זירא אי קשיא כו' · תימה לר"י דמשמע דפריך לרב הונא מדקאמר והא יכול לדבר מתוך הכתב ואמאי הא דהכי יכול להגיד ע"י הרכנה ואור"י דמתניתין לא קשיא ליה דפשיטא ליה דגבי גט אין לריך הגדה בפה רק שמתרלה כמו שלריך גבי עדות דבור אבל לרב הונא דאשיב יכול לדבר מתוך הכתב אפי' בחרש ל"ל דבור מעליא הוא ויש לחושבה הגדה וי"מ דאמתניתין לא קשיא ליה דאיכא למימר דהא דאמר פרט לאלם שאינו יכול להגיד היינו אלם שאינו שומע *דהיינו חרש אבל אלם לא משמע הכי: **והא** יכול לדבר מתוך הכתב דהגדה חשיבה ע"י הכתב כדפרישית אע"ג דממעטו "חרש וחרשת מחליה לפי שאינם בחמר ואמרה אמירה ודאי לא הוי אלא בפה ועוד דהחש" ליפוטנתה מועטו הוים שלריך בלשון הקדש ומיהה נמי שמעינן דהוים בפה כמו בעים: **מפיהם** ולא מפי כתבם בפ' שני דכתובות (דף כ:*) אתרכתי קתני מיהת עדיות · אמאי קתני פרט לאלם שאינו יכול להגיד לרב הונא דאשיב